

**Models Psicolingüístics del Llenguatge Normal i
Desviant en Llengua Francesa**

Codi: 103325
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Lorraine Baque Millet
Correu electrònic: Lorraine.Baque@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: francès (fre)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: No
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau.

Objectius

Amb aquesta assignatura es pretén familiaritzar els estudiants amb els processos (neuro-)cognitius implicats en la producció i comprensió del llenguatge així com de permetre'ls interpretar els fenòmens de percepció i producció "desviant" en llengua francesa que s'observen en l'adquisició o aprenentatge de llengües o en patologies del llenguatge.

L'objectiu és per tant de conèixer:

- com funciona la cognició humana: com funciona la percepció, l'atenció o la flexibilitat cognitiva per tal de tractar, guardar en memòria, transformar i utilitzar les informacions que es reben dels sentits?
 - els instruments de què es disposa per tal de conèixer els mecanismes neuro-psicolingüístics implicats en el llenguatge
 - les etapes del procés de comprensió del llenguatge: com es passa de l'audició de sons de la parla (o de la visió d'un escrit) a la comprensió del sentit?
 - les etapes del procés de producció del llenguatge: com es passa de la intenció de comunicar a la formulació i producció de llenguatge oral o escrit
- Ens interessarem pel processament normal del llenguatge adult en llengua francesa, però també per poblacions "específiques" com:
- persones amb patologies del llenguatge (ex. afàsies)
 - infants en el procés d'adquisició de la llengua materna
 - aprenents de llengües segones o estrangeres
 - bilingües

En finalitzar el període de docència els estudiants haurien de ser capaços de:

- descriure i explicar els principals fenòmens implicats en la producció i comprensió del llenguatge en llengua francesa
- analitzar casos de percepció i/o producció del llenguatge "desviant" en llengua francesa i inferir-ne els processos psicolingüístics afectats

Competències

Estudis Francesos

- Aplicar les metodologies científiques pròpies dels diferents àmbits de la lingüística francesa aplicada.
- Dominar la llengua francesa a nivell professional i conèixer les tècniques i els mètodes per assolir la màxima capacitat en l'expressió oral i escrita.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i aplicar les metodologies dels diferents àmbits de la lingüística francesa aplicada.
2. Analitzar un fet d'actualitat relacionant-lo amb els seus antecedents històrics.
3. Expressar-se oralment i per escrit amb un nivell de llengua francesa corresponent al nivell d'usuari experimentat.
4. Identificar i analitzar els diferents àmbits de la lingüística francesa aplicada.
5. Proposar aplicacions per a les diferents necessitats específiques de la llengua francesa.
6. Treballar en equip respectant les diverses opinions.

Continguts

Aquesta assignatura s'estructura en les següents temàtiques:

1. Cognició: mecanismes perceptius, fenòmens atencionals, funcions executives, memòria
2. (Neuro-)psicolingüística: objectius, mètodes (comportamentals, experimentals, neuro-cognitius, imatgeria cerebral), cervell i llenguatge
3. Comprensió del llenguatge: percepció de la parla, lectura, identificació de paraules, comprensió del discurs, models de comprensió del llenguatge
4. Producció del llenguatge: mecanismes de producció oral i escrita, producció desviant, models de producció del llenguatge
5. Interpretació psicolingüística de dèficits en el llenguatge "desviant"

Metodologia

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

- Classe amb suport TIC i discussió col·lectiva
- Realització d'exercicis individuals i/o en grup d'aplicació dels continguts de l'assignatura, i discussió col·lectiva
- Realització d'un treball escrit d'aplicació dels continguts de l'assignatura a un cas pràctic
- Proves d'assoliment de les competències relatives als continguts i d'aplicació dels coneixements a casos pràctics de processament normal o desviant del llenguatge en llengua francesa

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides				
Classes teòriques amb TIC i discussió col·lectiva. Preparació i realització d'exercicis pràctics.	55	2,2	1, 2, 3, 4, 5, 6	
Lectura de bibliografia. Realització a l'aula d'exercicis col·lectius i en grups reduïts. Presentacions en grup o individuals i discussió.	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6	
Realització de treballs	65	2,6	1, 2, 3, 4, 5, 6	

Avaluació

L'avaluació del curs serà contínua i inclourà la feina realitzada al llarg del curs, tant les diverses proves com els treballs lliurats durant tot el semestre.

Consideracions generals:

- Es considerarà com a **"no evaluable"** si l'estudiant ha lliurat menys d'un 30% dels treballs assignats al curs i ha realitzat menys del 30% de les proves. Per tant, si l'estudiant ha fet més d'un 30% de cada part, se l'avaluarà.
- La **reavaluació** sols s'oferirà a aquells estudiants que, havent fet l'avaluació contínua, hagin suspès o no hagin lliurat alguns dels treballs (sempre i quan hagin lliurat més de 30% dels treballs assignats) i vulguin recuperar-lo. Algunes tasques no es poden reavaluar (participació a classe, presentacions orals, exercicis fets a classe).
- **Plagi:** el plagi total o parcial de qualsevol dels exercicis es considerarà automàticament un SUSPENS (0) de l'exercici plagiat. PLAGIAR és copiar de fonts no identificades explícitament d'un text, sigui una sola frase o més, que es fa passar per producció pròpia (això inclou copiar frases o fragments d'internet i afegir-los sense modificacions al text que es presenta com a propi), i és una ofensa greu.
- **Casos particulars:** els estudiants **francòfons** hauran de complir les mateixes condicions d'avaluació que la resta d'estudiants. La responsabilitat del seguiment de les activitats formatives i d'avaluació recau exclusivament en l'estudiant.

Contingut de l'avaluació:

- Lliurament/presentació oral i/o escrita de 3 exercicis d'aplicació dels coneixements adquirits a un cas pràctic
- Realització d'una prova d'avaluació formativa escrita

NB: La **correcció lingüística en francès** de les presentacions oral i/o escrites formarà part dels criteris avaluats en cadascuna de les activitats avaluades.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exercicis d'aplicació pràctica i presentació oral i/o escrita corresponent	40%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6
Proves d'avaluació i presentació oral i/o escrita corresponent	60%	10	0,4	1, 2, 3, 4, 5, 6

Bibliografia

Obres de referència i manuals, principalment en llengua francesa:

1. Cognició

- Baddeley, A. (1993). La mémoire humaine: théorie et pratique. Grenoble: PUG.
- Bonnet, C.; Ghiglione, R. & Richard, J.F. (1989). Traité de psychologie cognitive 1. Paris: Bordas.
- Eustache, F.; Lechevalier, B. & Viader, F. (1996). La mémoire. Bruxelles: DeBoeck.
- Gaonac'h, D. & Larigauderie, P. (2000). Mémoire et fonctionnement cognitif. Paris: Armand Colin.
- Gazzaniga, M.S.; Ivry, R.B. & Magnum, G.R. (2001). Neurosciences cognitives. Bruxelles: DeBoeck.
- Maquestiaux, F. (2013). Psychologie de l'attention. Bruxelles: DeBoeck.
- Matlin, M.W. (2001). La cognition. Bruxelles: DeBoeck.
- Mehler, J. & Dupoux, E. (1990). Naître humain. Paris: Odile Jacob.
- Pinker, S. (2000). Comment fonctionne l'esprit. Paris: Odile Jacob.
- Posner, M.L. & Raichle, M.E. (1998). L'esprit en images. Bruxelles: DeBoeck.
- Reed, S.K. (1999). Cognition. Théories et applications. Bruxelles: DeBoeck.
- Schachter, D.L. & Tulvig, E. (1996). Systèmes de mémoire chez l'animal et chez l'homme. Marseille: Solal.

2. (Neuro-)psicolingüística

Astésano, C. & Jucla, M. (2015). Neuropsycholinguistic perspectives on language cognition. London: Routledge.

Bonin, P. (2013). Psychologie du langage. Approche cognitive de la production verbale des mots. Bruxelles: De Boeck Supérieur.

Caron J. (2008). Précis de psycholinguistique. Paris: PUF

Keller, E. (1985). Introduction aux systèmes psycholinguistiques. Chicoutimi: Gaëtan Morin.

Lechevalier, B.; Eustache, F. & Viader, F. (2008). Traité de neuropsychologie clinique. Neurosciences cognitives et cliniques de l'adulte. Bruxelles: DeBoeck.

Matthei, E. & Roeper, T. (1988). Introduction à la psycholinguistique. Paris: Bordas.

Mehler, J. & Noizet, G. (1974). Textes pour une psycholinguistique. Paris: Mouton.

Pinto, S. & Sato, M. (2016). Traité de neurolinguistique. Du cerveau au langage. Louvain-la-Neuve: De Boeck Supérieur.

Rondal, J.A. & Thibault, J.P. (1987). Problèmes de psycholinguistique. Liège: Pierre Mardaga.

Seguí, J. & Ferrand, L. (2000). Leçons de parole. Paris: Odile Jacob.

Seron, X. & Jeannerod, M. (1998). Neuropsychologie humaine. Liège: Mardaga.

Spinelli, E. & Ferrand, L. (2005). Psychologie du langage. L'écrit et le parlé, du signal à la signification. Paris: Armand Colin.

Springer, S.P. & Deutsch, G. (2000). Cerveau gauche, cerveau droit. À la lumière des neurosciences. Bruxelles: De Boeck.

3. Comprensió del llenguatge

Ayora, P. & Ferrand, L. (2015). Psychologie cognitive de la lecture. Reconnaissance des mots écrits par l'adulte. Bruxelles: DeBoeck.

Cutler, A. (2012). Native listening. Cambridge-London: MIT Press.

Fayol, M.; Gompert, J.E., Lecocq, B.; Sprenger-Charolles, L. & Zagar, D. (1992). Psychologie cognitive de la lecture. Paris: PUF.

Giasson, J. (1996). La compréhension en lecture. Bruxelles: DeBoeck.

Heinz, J., Goedemans, R. & Van der Hulst, H. (2016), Dimensions of Phonological Stress. Cambridge: Cambridge University Press.

Kolinsky, R.; Morais, J. & Seguí, J. (1991). La reconnaissance des mots dans les différentes modalités sensorielles: études de psycholinguistique cognitive. Paris: PUF.

Lambert, J. & Nespoulous, J.L. (1997). Perception auditive et compréhension du langage: état initial, état stable et pathologie. Marseille: Solal.

Noizet, G. (1980). De la perception à la compréhension du langage. Paris: PUF.

Rossi, J.P. (2009). Psychologie de la compréhension du langage. Bruxelles: DeBoeck.

4. Producció del llenguatge

Bonin, P. (2003). Production verbale de mots: approche cognitive. Bruxelles: DeBoeck.

Fayol, M. (1997). Des idées au texte. Psychologie cognitive de la production verbale, orale et écrite. Paris: PUF.

Messerli, P.; Lavorel, P. & Nespoulous, J.L. (1983). Neuropsychologie de l'expression orale. Paris: éditions du CNRS.

Zésiger, P. (1995). Ecrire: approches cognitive, neuropsychologique et développementale. Paris: PUF.

5. Patologies del llenguatge

Aubin, G.; Belin, C.; David, D. & De Partz, M.P. (2001). Actualités en pathologie du langage et de la communication. Marseille: Solal.

Auzou, P.; Özsancak, C. & Brun, V. (2001). Les dysarthries. Paris: Masson.

Ellis, A.W. (1989). Lecture, écriture et dyslexie: une approche cognitive. Neuchâtel: Delachaux et Niestlé.

Eustache, F. & Lechevalier, B. (1996). Langage et aphasie. Bruxelles: DeBoeck.

Lanteri, A. (2004). Restauration du langage chez l'aphasique. Bruxelles: DeBoeck.

Mazaux, J.M.; Pradat-Diehl, P. & Brun, V. (2007). Aphasie et aphasiques. Paris: Masson.

Rondal, J.A. & Séron, X. (dir.) (1989). Troubles du langage: diagnostic et rééducation. Bruxelles: Pierre Mardaga.

Séron, X. & Van den Linden, M. (2000). Traité de neuropsychologie clinique. Marseille: Solal.

6. Desenvolupament del llenguatge

AA.VV. (1998). Etude psycholinguistique du bilinguisme. Grenoble: PUG.

Bernicot J.L & Bert-Erboul A., (2009). L'acquisition du langage par l'enfant. Paris: Editions in Press.

Brigaudiot M. & Danon-Boileau L. (2002). La naissance du langage dans les deux premières années. Paris: PUF.

Chauveau, G. (1997). Comment l'enfant devient lecteur. Paris: Retz.

Crahay, M. & Dutrévis, M. (2015). Psychologie des apprentissages scolaires. Bruxelles: DeBoeck.

De Boysson-Bardies, B. (2010). Comment la parole vient aux enfants : de la naissance jusqu'à deux ans. Paris: Odile Jacob.

Fitouri Chadly, Biculturalisme, bilinguisme et éducation. Neuchâtel: Delachaux et Niestlé.

Florin A. (1999). Le développement du langage, Paris: Bordas.

Hamers, J.F. & Blanc, M. (1983). Bilinguisme et bilinguisme. Bruxelles: Pierre Mardaga.

Kail, M. (2012). L'acquisition du langage. Paris: PUF.

Kay M. & Fayol M. (2000). L'acquisition du langage. Paris: PUF.

Lecocq, P (dir.) (1992). La lecture: processus, apprentissage, troubles. Lille: PUL.

Mackey, W. F. (2000). Bilinguisme et contact des langues. Paris: Klincksieck.

Moreau M.L. & Richelle, M. (1997). L'acquisition du langage. Bruxelles: Pierre Mardaga.

Sprenger-Charolles, L. & Casalis, S. (1996). Lire, lecture et écriture: acquisition et troubles du développement. Paris: PUF.

NB: Durant el curs es donarà bibliografia detallada i actualitzada per a cada tema tractat.